

deelbaarheid

elk geheel getal $b \neq 0$ is uiteraard deelbaar door 1, -1, b , $-b$; Dit worden vaak de onechte delers genoemd.

veronderstel $a|b$ en $a|c$ dan geldt voor alle gehele getallen $a|(bx+cy)$, in het bijzonder is a dan een deler van $b+c$ en van $b-c$.

In plaats van te zeggen $2|b$ zeggen we b is even en $2 \nmid b$ oneven.

voor elke 2 getallen $a \in \mathbb{N}$ en $b \in \mathbb{Z}$ bestaan er unieke gehele getallen q (quotiënt) en r (rest) zodanig dat

$$b = aq + r \text{ waarbij } r \in \mathbb{N}[0, a-1]$$

bewijs

(a) we tonen aan dat q en r bestaan. We passen het axioma van de goede ordening toe op de verzameling $R = \{x \in \mathbb{N} \mid b = a*y + x \text{ voor een } y \in \mathbb{Z}\}$

we bewijzen eerst dat R niet ledig is. als $b \geq 0$, dan volgt uit $b = a*0 + b$ dat $b \in R$. als $b < 0$, dan geldt $b = a*b + (1-a)b$

aangezien $(1-a)b \geq 0$ zal $(1-a)*b \in R$. De verzameling R is dus niet ledig en bezit bijgevolg een kleinste element r . We hebben dan $b = q*a + r$ voor een zekere $q \in \mathbb{Z}$. als $r \geq a$, dan hebben we eveneens dat $b = a*(q+1) + (r-a)$ met $r > r-a \geq 0$, in tegenstrijd met de definitie van r . Bijgevolg geldt $r \in \mathbb{N}[0, a-1]$

(b) We tonen de uniciteit aan van q en r . Onderstel dat $b = a*q_1 + r_1 = a*q_2 + r_2$ voor zekere $q_1, q_2 \in \mathbb{Z}$ en zekere $r_1, r_2 \in \mathbb{N}[0, a-1]$. als $q_1 > q_2$, dan geldt $r_2 = a(q_1 - q_2) + r_1 \geq a + r_1 \geq a$, een tegenstrijdigheid. bijgevolg geldt $q_2 \geq q_1$. we kunnen nu de rol van q_1 en q_2 omkeren, waaruit dan volgt dat $q_1 \geq q_2$, zodat we mogen besluiten dat $q_1 = q_2$ en $r_1 = r_2$